

הז הכפר

קיבוץ כפר עציון

שבת פרשת בהעלותך

גיליון מס' 1006, י"ג סיוון תשס"ט, 5.6.2009

דו"ש 97

עודני אתם במעמד הר סיני הבוער
ומעין לבי בין מעינות לבביהם בדפקו.
מ'שה מדבר וא-לוהים עונהו בקול:
'ראה-שחדוה-היא: לראות ולשמ'ע בכך;
שעיני ואזני הבשר ל'א ראו ושמעו עוד
מקדם אדם, עדי אז במעמד הר סיני.

עודני אתם במדבר אל מול בעל פעור
עודני רואם במחולות עם בנות בעל פעור
ועודני שומע בכים בלילות ירחם:
- למדבר הביאנו מ'שה מן סיר הבשר..
המבלי אין קברים במצרים? תנו הבוכים.

ועודני רואם במחול ות סביב עגל זהב:
מ'שה איננו, ובאינו אין גם א-לוהיו..
ואין אבל בעם עלי זה. חסר סיר הבשר..
ובאלה פיות ששרו שיר-הים-באדיר
שרים הם לעגל הזה ברב-כ'ח.. כלם
שכחו אתמולם עם מ'שה ושיכם על הים.
והמים עומדים מזה ומזה כמו נד - -

אורי צבי גרינברג

יש לך הודעה? ברכה? אשבת על תשובה? או סתם משהו לומר? hedhakfar@gmail.com
יש לשלוח את האומר עד יום רביעי בשעה 22:00. אומר שיגיע לאתר מכן-אין התאייבות שיכנס לעלוין אותו שבוע.

שיעורי השבוע

שיעור גמרא יומי (מסכת ר"ה) –
 הרב אלישיב, בימי א' – ה' 20: 30,
 בבית המדרש.

הלכות תפילה ע"פ ילקוט יוסף
 –הרב עדיאל, יום ד' 20: 30, בבית
 משפחת כהן.

**שיעור גמרא לנשים (מסכת בבא
 בתרא)** –
 איתמר ניצן, מוצ"ש 21: 00, בבית
 המדרש

מנחה בימות השבוע ב- 18: 30

פרשת שבוע לילדים

א' – ב' : אצל משפחת רבינוביץ'
ג' – ד' : אצל משפחת קוממי
ה' – ו' : אצל משפחת קידר
ז' – ח' : קידוש ושיעור מפי
 קובי אשבל בסניף.

תורנות ספריה

נאוה בנדל

תורני חירום

אחות : רוחי
נ. אמבולנס : חזי

לוח זמנים שבת משפטים

19: 22 הדלקת נרות
 19: 30 מנחה, קבלת שבת
 שיעור הלכה – הרב עדיאל
 04: 55 מניין ותיקין
 08: 00 שחרית
 10: 15 שיעור פ"ש
 13: 15 מנחה גדולה
 13: 30 תהילים לילדים
 17: 15 מנחה בני"ע
 17: 30 מנחה קטנה
 17: 55 שיעור השבת – הרב אלחנן
 בנושא - ספר שופטים
 20: 27 צאת השבת, ערבית

כפר עציון משתתפת באבלה של
 רוזן טאובה
 במות עליה אימה
 מרים רבינוביץ' ז"ל
 "המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים"

צריך לטרב פקודה!

כולנו מכירים את המדרש הידוע, זה ששורטט ונמחק ושוב שורטט (וחוזר חלילה עם כל קומונרית שנייה) על קירות כל סניף בני-עקיבא "בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את האדם הראשון נטלו והחזירו על כל אילני גן העדן ואמר לו: ראה מעשיי כמה נאים ומשובחין הם, וכל מה שבראתי - בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם תקלקל אין מי שיתקן אחריך" (קהלת רבה ז' י"ג). ומה מתבקש כיום יותר מאשר לממש משפט זה כשאנו עומדים בפני שוקת שבורה ומים אין לשתות? ממשלת ישראל פונה אלינו שוב ושוב ודורשת שנחסוך במים. נקבעו חוקים ובהם הוראות כמה זמן להתקלח, כמה ומתי להשקות את הגינה, איך לשטוף את האוטו, מה לייבש ומה להותיר לח.

התשובה היחידה החסרה בהגיון הפשוט הזה, שעליו התחנכנו בתנועת הנוער, היא לשאלה מה מדינת ישראל עושה ע"מ לטפל בבעיית המים בישראל. חוסר במי שתייה באזור שלנו אינה עובדה מודרנית. אברהם אבינו נאבק עם שכניו על בארות מים כבר לפני אלפי שנים, והמאבק הזה נשנה בכל דור ודור. שנות בצורת, גם הן אינן תופעה נדירה במחוזותינו, וזאת אנו יודעים לפחות מאז שהקימו את השירות המטאורולוגי. גם קיומו של משרד התשתיות הפך כבר לעובדה ידועה. אך מה נעשה שם? לאלוהים פתרונים. מה שברור הוא, שבתחום התשתיות אנחנו לא חזקים. אבל המדהים ביותר הוא שבטכנולוגיה, ובמיוחד בטכנולוגיות ל"ייצור" מי שתייה, אנחנו יכולים להתחרות בהצלחה באליפות העולם.

מה רשויות המדינה לא עשו, אנחנו יודעים היטב:

1. מתקני התפלה חדשים טרם הוקמו (כל שנה מדווח שיש 'מכרז' והמתקנים החדשים 'בתכנון'). גם תפוקת המתקנים הקיימים באשקלון ובפלמחים לא הוגדלה, וזאת למרות שניתן בטווח קצר וללא השקעה גדולה להכפיל את היקפי המים המותפלים.
2. בארות מים לא טוהרו. חברות פרטיות מחזיקות בטכנולוגיה מתקדמת לטיהור בארות מים שזוהמו. מקורות יודעי דבר טוענים שרשויות לא מתקשרות עם חברות פרטיות כי חברת מקורות תפחית את כמות המים המוקצית לרשות בהיקף זהה לכמות המים שיטוהרו. וכל זאת למרות שהחברות הפרטיות מציעות מחירים זולים ואף נמוכים מאלו של חברת מקורות. כנראה שיש למישהו שם סיבה לשמור על המונופול בתחום (אני ממש לא חסיד של הפרטות, אך אין שום סיבה בעולם שחברת מקורות לא תרכוש לעצמה את הטכנולוגיה ותטהר בארות מזהמים).
3. מערכות חיסכון ושימוש חוזר במים אינן זמינות לציבור. לפני כחודש פורסמה כתבה על אדם אמיד שביקש לבנות בית אקולוגי, מהמסד עד הטפחות. הוא טען שחיפש מידע מרוכז בתחום והדבר לא נמצא. לפני שבועיים התקיימה, סוף סוף!, תערוכה ראשונה (כך נכתב בכותרת) שבה הוצגו מערכות חסכון ואקולוגיה לבית. הרשויות היו צריכות כבר מזמן לקבע בחוק התקנת מערכת ניצול משני של מים בכל בית, בדיוק כפי שכיום כל בניית בית חדש מחויבת בממ"ד.
4. לא נמנע קיצוץ מים לחקלאים, והוא אף הולך ומעמיק משנה לשנה. בשנים האחרונות קוצצו עשרות אחוזים מכמות המים המוקצית לחקלאות. החקלאים, למרות כל הקשיים, עשו עבודה מדהימה ולמרות הצמצום שמרו על היקפי הגידולים ואיכותם. יש הטוענים שארץ ישראל עוברת תהליך מדבור ולכן אסור לבזבז מים על חקלאות. טענה זו מתנפצת מול מציאות שבה היקפי החקלאות וההתיישבות רק הולכים וגדלים. עובדה: הנגב פורח כפי שלא פרח מעולם והמדבר מצטמצם (מאבקיה המצערים של החברה להגנת הטבע כנגד ההתיישבות בנגב רק מוכיחים זאת).

ואם נסכם את פועלן של רשויות המדינה האחראיות לתחום, הרי שהן כמעט ולא מתמודדות באופן רציני עם הסוגיה אך כן מפיקות פרסומות במיליוני שקלים עם 'סטארים' דגולים שמנסים לחנך אותנו להתקלח תוך 7 דקות (משימה שגם בטירונות עבדנו עליה ובדרך כלל זה הסתיים בתיזוז נוסף).

פעילות נוספת שניתן לרשום לזכות רשויות המדינה בתחום היא תקנה חדשה מבית היוצר של פקידי האוצר: "היטל בצורת". על פי תקנה זו משפחה שתחרוג מ- 15 קוב מים לחודשיים תשלם הון תועפות עבור כל טיפת מים נוספת. מביני דבר מספרים שרשויות המים הציעו לאוצר שההיטל יהיה רק החל מ- 19 קוב ושגם זה די אכזרי. ולפיכך, אם ההיטל יאושר בכנסת, ע"מ להימנע מתשלום היטל זה נצטרך לחסוך יותר מ- 10 אחוז מהמים בהם אנו משתמשים לצריכה פרטית. משמעות הדבר, כפי שאמר פרשן ברשת ב', שאנו נריח מרחוק את אלו שיצליחו לעמוד בדרישות האוצר (ממתי האוצר מבין בצריכת מים?!).

אני סבור שעל הציבור הרחב (ובראשם החקלאים) לסרב פקודה! עלינו להודיע למנהיגיו היקרים שאנו לא מקבלים את התקנות הללו. שאנחנו נשתמש במים בהתאם למקובל בעולם מודרני ושפוי, ואנחנו נשלם מחירים סבירים. אנחנו לא נתקלח בעומדנו בתוך גיגיות, וגם לא נשטוף ירקות מעל צנצנות פרחים! ובחץ תהיה לנו גינה ירוקה, כי זה חשוב - גם לנשמה וגם לאוויר הירוק שאנו רוצים לנשום. וכתמיד, עלינו להודיע לנבחרינו שאם הם לא יתחילו לטפל בנושא בצורה רצינית אנחנו נבוא איתם חשבון ובמהרה.

אבל!

עלינו לחסוך במים. לא בגלל התקנות של פקידי האוצר או בגלל הפרסומות של נינט טייב. אלא בגלל שאסור לבזבז שום דבר סתם, ובמיוחד לא משהו שאינו קיים בשפע. בזבז מים מתוקים באזור כשלנו הוא עבירה מוסרית-ערכית שנכנסת תחת כנפי הערך 'צניעות'. בכפר עציון הישנה תבעו סיסמא "ושאבתם מים ברחמנות". חברי הקיבוץ ידעו להעריך את המים כי הם סחבו אותם בדליים מהמעייין. הם היו אנשים צנועים. צניעות והסתפקות במועט הם ערכים נעלים שתרבות הצריכה המערבית הצליחה לרטש ולרסק. עלינו להעלותם מחדש לראש הפירמידה ולחנך עצמנו ובנינו לאורם. צניעות אינה נמדדת רק בתחום הלבוש (כפי שכמה רבנים חושבים), אלא נמדדת בכל הליכותיו של האדם – התנהגות, תקשורת, צריכה, מזון, מגורים ועוד. ובין כל אלה ניתן למנות, כיום, גם את צריכת המים. ייתכן שבחברה אחרת, באירופה למשל, צריכת מים אינה מדד לצניעות כי יש שם שפע ואין סיבה לחסוך. אצלנו אין מים בשפע ולכן צריכת מים היא מדד לצניעות. משום כך אנו מחויבים לחסוך במים, באופן סביר ומושכל, ומבלי ליטוש ערכים ועקרונות אחרים שגם הם חשובים לנו. וגינה ירוקה, בעיני, בהחלט דרושה לקיום אורח החיים הקיבוצי, שכולל גם טבע, יופי ואסתטיקה. רבים מגיעים כיום לקיבוצים כי הם "ירוקים". ובמצבנו הנוכחי, בהנחה שמשדר התשתיות יכול לעשות הרבה בתחום, זה עדיין לא בגדר 'מותרות'. גם מקלחת נורמלית פעם ביום (ללא גיגיות).

הרשויות, בלשון עדינה, לא מטפלות בנושא כראוי, אך מטילות עלינו, האזרחים, את המחיר. זו מדיניות בלתי נסבלת שמחייבת תגובה מצידנו, כל האזרחים ובמיוחד החקלאים. תגובה אפשרית היא לא לוותר ולשמור על ערכינו וצביון קיבוצנו ברמה סבירה ובהתאם למציאות. וזה אומר שהצבע הירוק, לפחות בגוון הבהיר שלו, צריך לחזור להיות דומיננטי.

שבת שלום

רזי

"הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך"

בשבת פרשת חוקת, עוד שלושה שבועות, יצא בע"ה עלון מורחב בנושא "הצנע לכת".

כל הצנועים, המצטנעים, המצניעים והמוצנעים (וגם אלו שאינם כאלו), מוזמנים לשלוח הגיגיהם בנושא.

המערכת אינה מתחייבת להכניס כל חומר שיגיע, אך בהחלט רוצה בכך.

אל תצטנעו. טלו קסת ודיו והתחילו לרשום.

שבת שלום

המערכת.

לאנשי כפר עציון,

אלו דברים שנשא השבוע אביתר וייס במסגרת קונצרט חזנות שנערך בהיכל התרבות בכפ"ס. הערב כולו היה אירוע התרמה לעמותת א.ו.י. ישראל שמטרתה היא "הקניית שמיעה לילדים בדרך מילולית", ובמסגרתה אביתר למד ורכש את השפה ויכולת הדיבור שלו. בערב זה הוענקה למרים כהן, קלינאית התקשורת שלו מאז ילדותו תעודת הוקרה ואביתר ברך אותה באלו המילים:

זכות גדולה נפלה בחלקי, בערב מיוחד זה, להעניק "אות – הוקרה" מטעם העמותה, למרים כהן קלינאית התקשורת מאז ילדותי ועד לשנים האחרונות בהן עברתי את הניתוח בארה"ב. היום מלאו שנתיים לניתוח, ובפה מלא אני מודה לקב"ה, בפורום רחב זה, על שמיעה טובה בשתי אוזני.

בפרשת השבוע מוזכר תפקיד הכהן בהעלאת הנרות במנורת המשכן. בעבודת המשכן ובכליו ישנה הדרגתיות במעבר בין החומר לרוח. מזבח הנחושת הגדול עמד מחוץ למשכן ועליו הקריבו קורבנות ושחטו בהמות עבודה פיזית - סמל הגשמיות. בפתח המשכן, בכניסה, עמד מזבח הזהב והפיץ ריח קטורת נעים. חוש הריח נמצא במדרגה אחת מעל לעבודת הקורבנות. בהמשך נמצאת המנורה שהיא סמל הרוחניות, והיא המחברת בין בסיסה שבארץ לקנים והאור שעולים מעלה.

שלוש של הגשמיות עם הרוחניות, חוש הראיה נמצא במדרגה אחת מעל חוש הריח. המנורה מהווה חבור במשכן אל קודש הקודשים, המקום בו עמד ארון הקודש ולוחות הברית, המקום ממנו זכה משה לשמוע את קול ה'. מכאן אנו מבינים שחוש השמיעה נמצא במדרגה הרוחנית הגבוהה ביותר. העין קולטת מראות ותמונות מוחשיים. בעוד האוזן פתוחה אל נפש האדם פנימה. כמו שנאמר בפסוק: "שמע ישראל" ...

כאן אני מתחבר לעמותת א.ו.י שחרטה על דגלה הקניית דבור דרך השמיעה. חבור מיוחד יש למשפחתנו עם מרים כהן שאיתה צעדנו מראשית דרכה בא.ו.י. זו הייתה גם ראשית דרכנו ואני זכיתי להיות המטופל הראשון שלה.

מרים גילתה לנו שיש דרכים חדשניות בהקניית הדיבור. בכשרונה המשולב עם סבלנות מצליחה מרים להעלות את האור שביד מעלה ומאפשרת לכל ילד עם לקות שמיעה להגיע לדרגה הרוחנית הגבוהה ביותר, לשמוע ובעקבות כך לדבר. הדיבור הינו ביטוי לכח האלוקי ממעל וכח הדבור מבטא את התבונה שבאדם.

השבת מתארחים אצלנו חיילי נתיב מרכז. כ- 20 משפחות מארחות חיילים בכפר עציון (יישר כח לכל המתנדבים!!!) ושאר החיילים יתארחו אצל משפחות באלון-שבות. המארחים-בסוף התפילה נשדך לכם את המתארחים שלכם - כך שתוכלו לתאם עמם שעת מפגש ומקום איסוף לסעודה אצלכם. אז חפשו אותנו ברחבת בית הכנסת. נשמח שכולם יאירו פניהם לחיילים ואם יש צורך - יעזרו בתפילות במציאת המיקום בסידור/בחומש.

שבת שלום.

דברי הספד לכבוד סבתא מרים בת אברהם ז"ל רבינוביץ (אמה של רוזן טאובה) מפי טליה מנחם (טאובה)

"זקנה אחת היתה בירושלים. זקנה נאה שכמותה לא ראיתם מימיכם. צדקת היתה וחכמה היתה וחיננית היתה וענוותנית היתה. אור עיניה חסד ורחמים וקמטי פניה ברכה ושלוה. אלמלא שאין הנשים יכולות להדמות למלאכים הייתי מדמה אותה למלאך אלוקים" כך תאר ש"י עגנון את תהילה – גיבורת סיפורו, ואני בטוחה שאותך, סבתא, הוא תאר.

סבתא מרים, עם השיער הלבן כשלג והמראה האצילי, ש"מאור פניה שלום וחיבת קולה נחת רוח". אין פלא שהצלחת ולהתחבר ולהתחבר על האנשים שפגשת – גם מכרים וחברים ותיקים מקנדה, איתם שמרת על קשר; וגם חברים חדשים פה בארץ. תמיד היית נעימה וחיביבה לכולם, עם חיוך ועינים טובות. תמיד דאגת לאחרים, לפעמים קצת יותר מידי, ולא חשבת על עצמך ונוחיותך. רק לא להטריח אותנו. אבל הקפדת לעזור לאחרים, לתרום ולהתנדב.

כבר בקנדה דרככם – הדרך שלך ושל סבא, היתה דרך של חסד ומעשים טובים. לי נודע רק בדרך אגב, כשדפדפתי באלבום עם תמונות ישנות. שאלתי לגבי ילד שהופיע בתמונות, ילד שלא זיהיתי, ורק אז שמעתי את הסיפור על ילד שהוריו לא יכלו לטפל בו, ואתם אימצתם אותו באהבה גדולה. כשגרתם בקנדה תרמתם לישראל, וגם אחרי שעליתם, המשכת, סבתא, לתרום ולהתנדב בארגון נשות "ביקור חולים".

פעם, לפני הרבה שנים, היית סולנית במקלה. אבל תמיד אמרת לי שבעברית יש את השירים הכי יפים, למרות שלא כל-כך הצלחת לשיר אותם.

את היית סבתא משקיענית – יחד עם סבא, עזבתם את החיים הנוחים והמוכרים בקנדה, ועליתם לארץ בעקבות הילדים וכדי להיות עם הנכדים. היה לך קשה ללמוד עברית, ואני לא עשיתי לך חיים קלים – התעקשתי לא לדבר איתך באנגלית אלא רק בעברית. אבל הבנת אותי מצויין (כך שכנעתי את עצמי). את שיא ההשקעה והאכפתיות שלך אני זוכרת ממקרה שהיה כשהייתי בצבא. היה לך חשוב להגיע לטקס סיום שלי. כל-כך חשוב, שכשהאוטובוס מירושלים לכפר-עציון לא עצר בתחנה (כי הוא היה מלא), נסעת לתחנה המרכזית בירושלים, משם לתחנה המרכזית ברמלה, ומשם צעדת ברגל דרך שדה קוצים, עד שהגעת לאצטדיון שבו התקיים הטקס.

תהילה של עגנון לא הרבתה להשתמש בחידושים של אותה תקופה, אבל היא ראתה את הטוב שבהם ושבחה אותם. וגם את – המשכת לכתוב ולשלוח בדואר מכתבים שנכתבו בעט ונייר, אבל בו זמנית למדת להשתמש באינטרנט, ולשלוח ולקבל אי.מייל. תמיד אמרנו שבטח יש לך קשרים מיוחדים עם הדואר, כי כרטיסי ברכה (שאף פעם לא שכחת לשלוח לכבוד יום הולדת), הגיעו בתאריך המדוייק. כמו תהילה, תמיד ראית את הטוב שבכל דבר, ובכל אדם, ואני לא זוכרת אותך מתלוננת או מרכלת, ולא משמיצה אף אדם או מדברת בגנותו. גם כשסבא נפטר, ופתאום נשארת לבד, עברת לגור בדוור מוגן, וסיפרת כמה טוב ונעים שם.

היית חכמה, וברגעי משבר ידעת להשכין שלום גם בתוך המשפחה. רק בשבת האחרונה היית איתנו, בריאה וצוחקת, נהנת מעדי ועשית לו "סבתא בשלה דייסה". ופתאום בשניה הכל התהפך. קשה לתפוס שנגמר.

"מנוחת השקט היתה בחדר, כבחדר תפילה לאחר התפילה. ועל קרקע החדר ניגרו שיירי המים שטיהרו בהם את תהילה".

פריט חדש-ישן בארכיון... / אלי סומר

לפני החג חייג אלי שדי ושאלני אם אוכל להביא מאדם בשם אבי פיילר פריט ייחודי: המדובר בתנ"ך כרוך עץ "בצלאל" אותו מצא פיילר – לדבריו - לפני עשרות שנים בפח אשפה בזכרון יעקב... בראשית השבוע קבעתי פגישה עם האיש והוא מסר לי את התנ"ך, הוצאת אשכול בירושלים. על הדף הראשון, הקדמה בזו הלשון:

ה"ה כ"ט ע"א א"ש האומ"ת תש"ה

ארוש"אנו - ז"ר אורי פרנק.

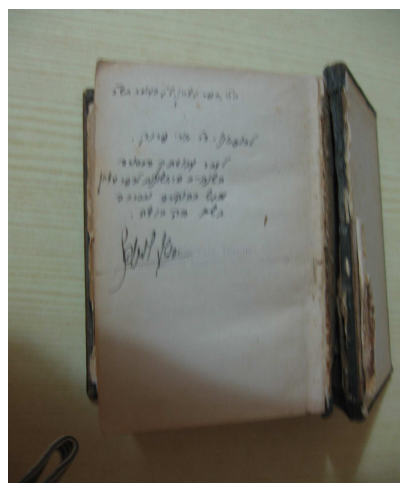
אזכר עבודתך האסופה השנתיים הפאסונות אכפר ע"אנו.

אול"ט ה"אקרה אה"כ"ה

ה"ט הקב"ה

יהושע א"א"ה

מי היה ד"ר פרנק? איך ולמה התגלגל הספר עד שנמצא אצל מר פיילר, ציר-אמן המתגורר ב...קוסטה ריקה?

הופעת בכורה התקבלה בברכה!

הצגת הבכורה של "תיאטרון הכפר" התקיימה השבוע במועדון לחבר לפני קהל רב. היוזם, שקד כהן, תלמיד כיתה ד', עבד את הספר של אפרים צידון, "עלילות פרדיננד פדהצור בקיצור", להצגת ילדים. שקד גייס את חבריו להציג ואת משפחתו לעזור.

ההצגה היתה מקסימה, מצחיקה ומושקעת. ישר כח גדול לשחקנים: ידיד מרקוביץ, שניר סומר, אושרי רבינוביץ, תומר לוי ומרים כהן- וכמובן לשקד, שגם ביים את ההצגה. ילדי הגנים ישבו בשקט, מרותקים לכל מילה, קפיצה, בדיחה וריקוד. ילדי גן יושבים בשקט? עובדה- סימן להנאה רבה. ישר כח גדול ל"תיאטרון הכפר", אנחנו כבר מחכים להופעה הבאה!

תודה ורפואה שלמה לשקד, ילדי כיתה ד'

מומלץ!

"באיבי הנחל" - צימר איכותי ומפנק.

שייך ליקי ונאוה יזרעאלי (אח של רוחי), שפנו מגוש קטיף והקימו צימר מדהים בישוב אבני איתן ברמת הגולן.

צמוד לנחל "אל - על" (המפל הלבן והשחור) ועוד אתרי טיולים.

5% הנחה למזמינים מהקיבוץ.

פרטים בטלפון - נאוה: 054-7725651 ובאינטרנט בהקלדת "באיבי הנחל"

